

Motion

1981/82:2558

Sven Andersson

Reglering av priserna på jordbruksprodukter, m. m. (prop.

1981/82:209)

I propositionen redovisas bl. a. ett antal åtgärder för att begränsa problemet med exportförluster inom jordbruksregleringen.

Som framgår av redogörelsen för årets jordbruksförhandlingar är en lång rad åtgärder aktuella för att nå en bättre anpassning mellan produktion och konsumtion.

Överskottsproblemen har också föranlett ett ökat intresse för villkoren för livsmedellexport.

Den i propositionen lämnade redogörelsen för överskotts begränsande åtgärder understryker vikten av en mer effektiv livsmedellexport.

En förbättring av det ekonomiska resultatet av livsmedelsexporten minskar i första ledet påfrestningen på jordbruksregleringen, och i andra ledet minskas inflationstrycket.

För de varor där överskottsproduktion förekommer, kan de s. k. exportsubventionernas utformning ha stor betydelse för möjligheterna att begränsa de samhällsekonomiska förlusterna i samband med livsmedelsexporten.

Detta bör särskilt understrykas när det gäller animalieexport, där ett livsmedelsexporterande företag har att välja mellan en mängd olika alternativ, när det gäller olika styckningsdetaljer och olika internationella marknader. Motsvarande problem finns inte på spannmålssidan, där den internationella marknaden är mycket enklare till sin struktur, samtidigt som hela exporten av överskotten sköts av regleringsföreningen Svensk spannmålshandel.

När det däremot gäller exportsubventioner för kött, förekommer vid varje tillfälle ett mycket stort antal specialregler om exportbidragen. Dessa skiljer sig åt beroende på de många alternativa styckningsdetaljer m. m. som kan exporteras.

Men dessutom synes det förekomma att exportbidragen skiljer sig åt för samma exporterade produkt, beroende på till vilket land exporten sker.

Under innevarande år lär t. ex. exportbidragen för nötkött till två av de stora europeiska länderna ha skilt sig åt, varvid ett högre exportbidrag utbetalats till det land där den svenske exportören fått sämst betalt.

Om det bästa möjliga ekonomiska resultatet skall uppnås när det gäller livsmedelsexporten, måste det vara intressant för de exporterande företagen — oavsett storlek och ställning på den svenska marknaden — att försöka placera sin export i just de länder där de bästa priserna kan

erhållas. En sådan strävan till bästa möjliga lönsamhet motverkas om exportbidragen är större i vissa länder, för att kompensera att export till dessa länder är mindre lönsam.

Det bör också observeras att ett stort livsmedelsexporterande slakteriföretag i Sverige — genom sin större exportvolym — kan påverka de nödvändiga exportbidragen. Ett mindre företag — som söker efter lönsammast möjliga exportmarknader — har inte samma möjligheter.

För att stimulera en lönsam exportverksamhet och begränsa behovet av exportsubventioner bör vid varje tillfälle endast finnas en exportbidragsnivå för jämförbara animalieprodukter. Skillnader mellan olika länder bör inte göras. Företagen skall inte, då det gäller att välja mellan att exportera exempelvis till EG eller till Japan, få sina kalkyler snedvridna av skillnader i exportbidrag.

Det bör uppdras åt statens jordbruksnämnd att, med hänsyn till de ökade problemen med exportsubventioner, göra en översyn av hittillsvarande praxis när det gäller differentieringen av exportbidragen för animalieprodukter. Syftet med översynen bör vara att undersöka om en mer ekonomiskt framgångsrik exportverksamhet kan möjliggöras genom ändrad praxis när det gäller exportbidragen. På sedvanligt sätt bör statens jordbruksnämnds översyn av denna del av jordbruksregleringen ske i samråd med företrädare för producenter, livsmedelsindustri och konsumenter.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställs
att riksdagen ger regeringen till känna vad som i motionen anförts
angående exportbidragen för animalieprodukter.

Stockholm den 13 maj 1982

SVEN G. ANDERSSON (fp)